

action de la Vierge
"Hautess Ansoya"
2 Mechitaristengasse
Vienne

SIXIÈME ANNÉE

ԳԱԿԻՒԷ 2 2 / 5 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1867

ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՕՐԵՆ
Ե. ՓՈՐՏՈՍԵԱՆ

Հ.Ո.Ս.Է.
H. TOROSIAN

Direct. et propr. du journal Arménien

ARCHALOUYCE

LE CAIRE (EGYPTE)

Ձի հաստատված ձևապիտեղը
ևս չէ՛ն տրուիր :

ԱՐՄԵՆԱՅԷ

Կ Ի Ս Ս Շ Ս Բ Ս Փ Ս Փ Ե Ր Փ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՉՈՐԵՔՇԱՔԻ ԵՒ ՇԱՐԱՓ ՕՐԵՐԸ

ՊԵՏՄԱՆՔ

ԵԳԻՊՏՈՍ

Գարեկան դրո . . . 60
Վեցամսեայ » . . . 30

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ

Տարեկան ֆրանկ . . . 20
Վեցամսեայ » . . . 12

Բաժանորդագիրը կանխիկ է՝ և՛
ծանուցումները կ'ընդունուին մասնա-
ւոր համաձայնությամբ : Բարեկոր-
ծական Ընկերությանը համար 50 առ
հարիւր զեղը կ'ըլլայ :

ՉՈՐԵՔՇԱՔԻ ԹԻՒ 452

ԱՐՇԱՆՅԱԸ ՁԵՒՔԷ ՁԻ ԾԱՒՈՒԻՐ

ՄԻԱՅԵԱԼ—ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՆ

ԵՒ ԹՈՒՐԻՒԿՈՒ

(Շարձ. նախորդ քիւնն ևս վերջ.)

Իսկ ամերիկեան երկրացիներուն
Հայաստանի և Մակեդոնիան մէջ
կրած վնասներու հատուցումը, Վա-
շինգտոնի թիւրքական դեսպանու-
թեան և Կ. Պօլսի ամերիկեան դես-
պանութեան մեծ դեսպանութիւն-
ներու աստիճանի բարձրացումը և
ամերիկեան միսիոնարներու վարժա-
րաններուն միւս եւրոպական վար-
ժարաններու պէս նկատուիլը, առոնք
ընդունուած են թէ այդ պայման-
ներու առաջին երկուքին ընդունե-
լու թիւրքերու շատ ծանր
չէր գար, այլ սակայն երրորդինը
այդպէս չէր Բ. Գուռը աշխատեալ
կարծէ թէ ամերիկեան վարժարան-
ներն ամեն ատեն վառարան մ'իզած
են օսմանեան կայսրութեան դէմ
դաւադիրներ ձուլելու : Առաջ քա-
մանակ մը Պուլկարները կը կրթեին
և կը զարգացունէին իրենց պատմա-
կան իրաւունքները պահանջելու հա-
մար — Կ. պօլսի մօտիկ, Վասիտի
ափին վրայ, Պէպէքի Բոպէրդ քօլէ-
ճը Պուլկար սերունդները պատրաս-
տած է կեանքի կառուին համար —
հիմա ալ պօլկար յաճախորդներուն
տեղ հայ յաճախորդներ ունեցած
են, Վերջին ժամանակներս Երևանի
պալատին մէջ խնդիր եղած է որ
թիւրքիայի ամերիկեան բոլոր վար-
ժարանները փակեն . բայց չեն հա-
մարձակած այդ ծրագիրը դորձադ-
րելու : Ամերիկացիներն ամէն տեղ
վարժարաններ բանալու իրաւունքն
ստացան սկզբունքով . բայց թիւրքե-
այի մէջ սկզբունքին ու գործադրու-
թեան միջև ահապին հեռաւորութիւն
մը կայ : Թուրք կառավարութիւնը
նարպիկ դարձած է այնպիսի գար-
նաւաճներ ընելու մէջ որ սկզբունքը
մեռած տառ մնայ : Պէտք է սպառ-
նալ թէ թիւրքերու գլխին միշտ կախ
թողուլ որ կարելի լինի իրենց գոր-
ծադրել տալ ինչ որ ընդունած են
սկզբունքով, թէ և զայն բնաւ չ'որ-
ծադրելու դիտարութեամբ :
Փալով 1830ի թիւրքեամերիկե-
ան դաշնագրի Գ. յօդուածին, յրի
մասին արդէն խօսած եմ նախորդ
թղթակցութիւններուն մէջ, Բ. Գուռ-

ուր կ'ընդունին այդ մասին Միացեալ-
Նահանգներու տուած մեկնութիւնը .
բայց կ'ըսէ թէ զիրենք ամերիկեան
երկրացի համարող թիւրքահայատակ-
ները պէտք է որ իրենց հպատակու-
թիւնը կանխաւորապէս փոխած լի-
նելն հաստատեն և թէ զիրենք ա-
մերիկեան պաշտպանեալ (protégé
américain) համարողներն ալ ապա-
ցուցանեն թէ այդ պաշտպանութեան
իրաւունք ստացած են այն կերպով
ինչպէս որ պայմանադրուած է Բ.
Գուռը և միւս տէրութիւններու մի-
ջև : Միացեալ-Նահանգները կը պա-
հանջեն նախ որ պարզապէս ամե-
րիկեան անցածուղի մը ներկայա-
ցունելը բաւական համարուի զայն
ներկայացուցողն առանց քննութեան
ամերիկեան երկրացի համարելու և
անոր համեմատ իր իրաւունքները
ճանաչելու : Յետոյ շատ չ'արդեցին
իրենց այդ պահանջի վրայ, թերևս
իրենք ալ չափազանց համարելով .
բայց ամեն անգամ որ Ամերիկացի
եղած Հայեր պարտաւորին իրենց ու-
րի հպատակ լինելը հաստատել, ա-
տոր վրայ անուշտ վէճ պիտի ծագի
ամերիկեան հիպատոսական իշխա-
նութիւններու և օսմանեան իշխա-
նութիւններու միջև, իւրաքանչիւրը
միւսին բողբոջին հակառակ կող-
մէն նայելով խնդրին վրայ :
Ամերիկեան երկրացի դարձած
բոլոր թիւրքահայատակներն Ամերի-
կա գաղթած Մակեդոնացիներ, Մի-
րիացիներ և մանաւանդ Հայեր են,
որոնք հոն երկրացութեան իրա-
ւունք ստացած են իրենց բնակած
նահանգի օրէնքներուն համեմատ :
Որքան որ իրաւորապէս և կատարե-
լապէս Ամերիկեան երկրացի են և
Միացեալ-Նահանգներու դեսպանու-
թիւնը չ'կրնար ուրիշ աչքով նայել
անոնց վրայ և չ'պաշտպանել : Բայց
Բ. Գուռը և միւս տէրութիւններու
միջև պայմանագրութիւն մը կայ
կնքուած, թիւրքիայի մէջ թիւրքա-
հպատակներուն իրենց հպատակու-
թիւնը փոխելու և օտարահպատակ-
ներուն թիւրքահպատակ դառնալուն
նկատմամբ : Թիւրքահպատակի մը
համար Բ. Գուռը և եւրոպացիի մը
համար իր գեղարանատան հաճութե-
նը պէտք է խնդրուի հպատակու-
թեան փոփոխութեան համար և եթէ
40 օրեայ պայմանաժամի մէջ բա-

ցատական պատասխան չ'որուի, հպա-
տակութեան փոփոխութիւնը կ'ըն-
դունուի . իսկ եթէ բացասական պա-
տասխան տայ, կը մերժուի : Արդ. Բ.
Գուռը կ'ըսէ թէ այդ դաշնագրու-
թիւնը պէտք է նմանապէս դորձադ-
ուի թիւրքահպատակներուն քիւր-
ճիանէն դուրս բրած հպատակա-
խութիւններուն համար () և որով-
հետեւ իր հաճութիւնը չէ խնդրուած
ամերիկեան երկրացի եղողներուն
համար — ստարակոյս չ'կայ որ եթէ
խնդրուէր ալ, ինք չ'պիտի թողուր
որ օտարահպատակ դառնային — ա-
տոնց օտարահպատակութիւնն իբրև
չեղեալ կը համարի և զանոնք կը
նկատուի միշտ իբրև փաստաւոր հպա-
տակներ : Ինչպէս կը անհաւելի թիւր-
քերու պահանջներն Ամերիկացիներու
պահանջներուն հետ անհաշուելի են
և անտարակոյս պէտք պիտի լինի որ
Ամերիկեան սպառնական նոր ցոյց
մ'ալ ընէ, իր պահանջներուն հիմ-
նաւորութիւնը հաստատելու համար .
Ըսենք նաև որ Ամերիկացիներն
ալ շատ երազական յոյսեր չեն տա-
ծեր թիւրքերուն իրենց յանձնառու-
թիւնները կատարելու ճշգրտապէս-
թեան վրայ և իրենց նաւատորմը
հրաման ստացած է օսմանեան ջու-
րերու մօտերը անուելու, ի հարկին

դորձողութեան պատրաստ լինելու
համար : Արդարև անօգուտ չէ այդ
զգուշութիւնը և եթէ պէտք է հա-
ւատալ այստեղ պտրտող զրոյցնե-
րուն, Բ. Գուռը արդէն մտադիր է
եղեր տուած խօսքը յետ առնել և
ըրած զիջողութիւնները մերժել : Կը
խորճի եղբւր Լահէյի իրաւարար ա-
տենին դիմել, Վաշինգտոնի և Կ.
Պօլսի դեսպանութիւններուն մեծ
դեսպանութեան աստիճանի բարձ-
րացունելու խնդրին նկատմամբ : Մի-
այն թէ իրաւարար ատենին մը վըճ-
ոնին դիմելու համար պէտք է որ
անհամաձայն կողմերը նախ իրենք
իրենց մէջ համաձայնին իրենց վէճի
առարկայ եղող խնդիրն իրաւարար
մը դատաստանին : Թիւրքերու հա-
մար, Արդ. Ամերիկացիներն որոնք
արդէն դատը չահած են, խնդիրը
վճռուած պիտի համարին անշուշտ և
պիտի մերժեն Լահէյի դիմել : Ուրիշ
կերպ ալ չեն կրնար ընել որովհետեւ
այդ ատեն հարկ կը լինի ամէն բան
նորին սկսել և Չ/իւռնի առջև Ի-
րենց ըրած նաւային ցոյցն այնպէս
անազգեցելի և ծիծաղելի կը դառ-
նայ ինչպէս թուրքի հարուած մը ջու-
րին վրայ :

ԱՐՁԱԳԱՆԳ ՀԱՄԷՇԻՍԱՆԵՆ

Ատիս-Ապապայէն (Հապէշիս-
տան) բարեկամ մը մասնաւոր նա-
մակաւ մը կը զրկէ մեզի հետեւեալ
յօդուածը, նոյնընթաց հրատարա-
կելու խնդրանքը :

Հապէշիստան. Ատիս-Ապապ 6 Սեպ. 04

Ծրանակալ պաշտպանութիւն . — Հե-
նարակալ հարդարակցութիւն . — Միւսու-
րեան հանդիս . — Հայ գայրութ . — Գնդապէս
Հարիկիքը և ի նկատու Սաւանդ հանգա-
նակութիւն :

Հապէշիստանի մէջ հաստատուող
բոլոր օտարակալներու պաշտպանու-
թիւնն ստանձնած են եւրոպական դես-
պանատունը : Այս մասին մինչեւ ցայս
վայր բացառութիւն մը կը կազմէին հայ
գաղթականները՝ որոնց պաշտպանու-
թիւնն եւ ոչ մէկ կառավարութիւնը ըս-
տանձնած էր : Վերջերս Ծրանակալ դես-
պանատունը, անշուշտ իր կառավարու-
թեան ստացած նորագոյն հրահանգին
համաձայն, փափաքեցաւ իր պաշտպա-
նութեան ներքեւ առնուլ բոլոր թիւրքա-

(*) ԾԱՆՈԹ. — Կ. Պօլսոյ Հայոց Ազ-
գային Պատրիարքարանը շեղարեանց մե-
քե կեկնուած պայմանադրութեան այս յօդ-
ուածը խորհրդատուներու սերտ ըզրար ա-
նաւորութեամբ օժտուած ըլլալու հր աւե-
շուշտ, որ վերջերս երբ Գուռի Պապ. Ե-
րեւանիստանիստ ևնչ օտարակալակ մը
արդիւն կ'ուզէր և իրեն զիջուեցաւ, օգնած
ըլլալու համար այդ գործողութեան, նման-
իմաստ յայտարարութեանը մը արդարակալի
կը գտնուի կատարելի ընտրութիւնները : Ար-
դարև Պատրիարքարանը ոչինչ կը կորպը-
ցնէր իր այդ յայտարարութեանը ու երկ
անուղղակի կերպով քան մ'ալ կը շահէր,
այն ալ օսմանեան կառավարութեան հա-
մարութիւնն էր, որովհետեւ անոր փա-
փախեցումը գործարարութեան պաշտպան կը
կանգնէր . իսկ երբ այս հարց պատարաս-
նին գործարարութեան տուող մը կար, այն ալ
բայցարդար ընտրուի էր, որ հիմակ տրա-
ւարակալութեան ոչ օտարակալակ և ոչ ալ
քրիստոնէական է, այլ իբրև օրթոքսի քան
մը, որովհետեւ երբ երեւանիստանի անդա-
րակցութիւնը ընդունի, օտարակալակու-
րիւնը ընտրուած կ'ըլլայ, իսկ երբ օտարա-
կալակութիւնը ընդունի երեւանիստան չի
կրնար ըլլալ, բայց այս տրաւարակալակու-
րը ո՛ր ազգին համար շինուած կարդեօփ :

Մ Ե Ծ Գ Ո Ր Ծ Ա Ր Ա Ն

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԾԻԱԽՈՏՆԵՐՈՒ ԵՒ ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՍԻԱՐԻՔՆԵՐՈՒ
Յանկայեն պատրաստած մեռաշեն սիկարեթներ

Գ. Ա. Հ. Ի. Բ. (ԵԳԻՊՏՈՍ)

ԳՈՐԾԱՐՈՆ ԵՒ ՎԼԵԱԽՈՐ ՄԲԵՐՈՆՈՑ
Հեռագրական Հասցի:—ՓԷՄՊԷՃԵԱՆ, Թեյեֆօճ, Թի 689

ՀԻՆ ՉԱՊԹԻՅԵԻ ԴԻՄՍՑ
Նամակագրի 1200 թի

Յ. ՓԷՄՊԷՃԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Ա. Ջ. Գ. Ա. Ց. Ի. Ն. Լ. ՈՒՐՆԵՐ

ԱՐՄ. ԲՍ ՆՈՒԱԿԱՆՈՒԲԱՐ

Չանապան անուններու տակ ժա. մանակ մը « Արաք » իր մէջ բաժնուած խումբին միացած մնալէ յետոյ, վերջերս կը լսենք թէ՛ զգուած և ձանձ. բացած վերջնական նարանձն խումբին մէջ տիրող խառնաշփոթութիւններէն, որչա՜տ է բաժնուիլ և իրեն հին « Արաք » անունովը վերակազմուիլ :

« Միութիւնը զօրութիւն է » ըսուած է թէ՛ և, սակայն « Արաք » ինչպէս ընդհանրապէս կ'երևայ, անօգուտ եղած են զօրութիւնը ձեռք բերելու համար :

Ասոր ըսելիք չենք կրնար ունենալ, բայց ինչո՞ւ արգիւծք միացեալ խումբերուն Գործարար վարչութիւնը տակաւին իրեն հայիւնները չի ուզեր կարգադրել և ընկերութեան դրամները՝ ինչպէս կ'ընեն, խառնիճազանութեան մէջ կը թափուի, ու այդ պատրուակաւ՝ մաս մը նուազներ ալ ուսանողաց չեն յանձնուիր, որպէս զի անոնք ալ իրենց գործը շտրունակելով յառաջդիմեն :

ՎԵՅԵՐՈՐԴ ՇՐՋԱՆ

Նախորդ 450րդ թիւով կ'սկսի « Արշալոյս » ի Վեցերորդ տարեշրջանը : Մեր յարգելի բաժնորգներէն մասնը որ կ'ուզեն շարունակել իրենց բաժնորգագրութիւնը, պէտք է հասին վճարումին կանխիկ փութացնել ստացականի փոխարէն :

Իսկ մեր կարգ մը անպարտաճանաչ բաժնորգաց ալ՝ միանգամ ընդ միշտ կը յայտարարենք թէ՛ իրենց պարտութիւնը :

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ

ՍԵՒ ԱՂԱՍԱՆԴԸ

Հեղինակ՝ ԲԻԷՌ ՍԱԼ

ՄԱՍՆ ԵՐԹԵՐԻ

ԳՂՈՒՆ Ա.

ՇՈՒՆՈՒՄ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

« Այսպէսով նոր արգելք մը վրայ հասնելու երկիւղը չ'պիտի ունենամ և անկեղծօրէն ըսեմ, գանդապետ պատճառ մը չեմ ունենար ամուսինը ըլլալով գեղեցիկ կնոջ մը, որուն սէր տածելու դժուարութիւնը չ'պիտի կրեմ, մասնաւոր շատ հարուստ և կարող պիտի ըլլամ և այնպէս պիտի ցոյց տամ թէ՛ այս սկզբնականներու գործատուներն զբաղմունքը զիս չափազանց կը յոգնեցնեն և այսպէս՝ ուրիշ բան մը ընել չ'մնար ինձի, բայց եթէ իմ բարի մտաբերող մտնունը սպասելու Օրինակի համար, իր մահէն վերջ, կրնամ աւելի քիչ զբաղել :

րենց պարտուց գումարը և անունը պիտի հրատարակուի առանց փախկանկատութեան, եթէ՛ չ'հասնին մինչև առաջիկայ նոյեմբեր 1 կարգադրել իրենց հին հայիւններն :

ՆՈՒԱԿԱՆՈՒԹ

Ասիա-Ապագա Տ. Ս. Այ. — Չեր յանձնարարութիւնները պատրաստուած են ըստ ձեր գրութեան Տ. Բ. Ի. յանձնուած են : Ձեր վերջին նամակին մասնաւոր պատասխան մը գրել յարմար տեսած ենք և առաջիկայ րոտով կ'ըստանաք :

Ասիա-Ապագա Տ. Բ. Ի. Ս. Փ. Տեղուդ բաժնորգաց հին և նոր հաշիւներու կարգադրութիւնը ընելու համար ամենէն յարմարագոյնը զձեզ նկատելով, առանձին նամակներ զրկեցինք ձեր հասցէներուն, կը խնդրուի որ ստանալէ վերջ ձեր նամակներն, բարեհաճիք փոխի ամենի զանոնք կարգադրելու ձանձրութիւնը կրել, և ձեր ազնիւ ջանքերով զինք կրտստագործ թողուք :

ՀՆՈՒԱԿՈՒՆԵՐ

Ս. Բեքրայուրի 27 Սեպտ. — Կը կարծուի թէ՛ ձարոնները անկուն ձիգերով Մոսկովի արեւելեան կողմը կ'ողողին :

Արեւել 27 Սեպտ. — Արշալոյսին

ճննապահիւններու պատրաստութեամբը, զրօսանքի ժամերս շատցնելու համար կինս, որ սանձանախակ կրթութիւն մը մը ստացած է, ինձի նեղութիւն չ'պիտի պատճառէ Շքոպպաններու և ծառաներու ստուար խումբ մը, զիցեցիկ սիրուհիներ, ու ազնիւ կերակուրներով զարդարուած սեղան մը միշտ պատրաստ պիտի ունենամ, վերջնական պիտի վաճիւն մը ամեն շքեղութիւնները՝ որ տասն և հինգ միլիոնի հարստութիւն մը կրնայ պարգևել մարդուն, և որոնց վրայ հորքոյրս աննշան դադափար մը անգամ չ'ունի :

Այս մենախօսութիւնը կ'ընէր Տի. արիէ մէկ մէկու վրայ երկու գաւաթ թէ՛ պարպելով, և երկրորդ սիկար մը վառելով կը շարունակէր :

« Այս ամէնը շատ սքանչելի պիտի ըլլայ, և ոչ ոք պիտի կարենար իմ ծրարիս խանդակել, եթէ գոյութիւն չ'ունենար Պուլվար Բեռլիի փոքրիկ կինը, պաշտելիօրէն զիցեցիկ՝ աւելի սիրուն քան կարգ մը օպիորտներու Նէ չափանշանը կը սիրէ զիս, ճարպիկ և նախանձտ է, և իր նախանձին գոհացում տալու համար՝ ա՛յնպիսի ազիզ դարձուած :

կրնայրակ մը երեսփոխան ժողովը յոժեց :

Մոսկով 28 Սեպտ. — Հեծեալներու առաջապահները կը ծանուցանեն թէ՛ ձարոնները երկարադրոյն արեւելեան կողմերը գործը շարժումներով պաշարելու կ'ապստանան : Արեւելեան կողմը ո՛ր և է փոփոխութիւն տեղի ունեցած չի :

Ս. Բեքրայուրի 28 Սեպտ. — Բօրք-Արիսի քաղաքացիական զօրաբանակը անոյս 24 և 25/ին զգալի կորուստներ կրեց, իր կացութիւնը յուսահատական չի, և ներքին թիւերը երեկ կը շարունակուէր դուրսը :

Ս. Բեքրայ. 29 Սեպտ. — Ձարոնները Մոսկովի արեւելեան և հարաւային ճակատներուն վրայ յարձակիչ կոչուին : Անոնք Լիսո-Եսնիկի իրախաւսի կողմը կը զօրացնեն :

Ռուսները արեւելեան պա կառուցելու կը ներդրեն :

Թօփո 29 Սեպտ. — Կը ծանուցուի թէ՛ զինուորական լոր օրէնքի մը հաստատումը ձարոնական բանակը 200,000 հոգոյ յաւելում մը պիտի ունենայ :

Լոնսու 30 Սեպտ. — Սթանտարտի քրիստիցոյ որ Բիւրօֆի զօրաբանակին կը ընկերակցայ, անոյս 28/ին կը հեռագրէր թէ՛ ռուսական զօրաբանակին մեծ մասը Մոսկովի իրախաւսի կողմը դէպի Թի-Լիկ ֆաշուած է, հարաւային կողմը թողնով հետեւազօրաց քաղաքի զօրացուց մը, ձարոնները յրճեցնու հասարակութիւնը :

Ս. Բեքրայ. 30 Սեպտ. — Սպալոյցը կը զեկուցանէ թէ՛ Սեպտ. 20/ին միմիջեւ 26 Բօրք-Արիսի վրայ տեղած յարձակումները ևս մրդումս են :

Օսեսու 30 Սեպտ. — Չարք հոս հասար Ծալալոյցին Արեւելք մեկնող

զօրախումբերը այժէ անցնելու հասար :

Պերլի 30 Սեպտ. — Լրագիրները կը ծանուցանեն թէ՛ կայսր ստաւրիկայ նոյնութիւն Աւգիտոյ քաղաքին պիտի աչցել :

Լոնսու 1 Հոկտ. — Մօրիկ-Բօօթ Ծանկ-Հայեն կը տեղեկանայ թէ՛ Մոսկովի ընդհանուր ճակատաւարսի մը մէջ ձարոնները յարող հանդիսացած են :

Լոնսու 1 Հոկտ. — Մոսկովէն ստացուած հեռագիրները հունձներու փնտրումներու պատճառաւ տեղական ժողովրդեան անօրոքներէ շարաշար Բեղուցուն և անկէ մանկէ պատասխանելու կը շարունակուին :

Բօրք-Արիսի զինուորական հրահարանաւար Պ. Սոսեյի կիկը ուսեմ վիրաւորուած է, վիրաւորուցներ խնամու առնել :

Ս. Բեքրայ. 1 Հոկտ. — Այս տեղ շատեր կը կարծեն թէ ծովակալ Ա. չիսիսէ ևս պիտի կանչուի :

Ս. Բեքրայ. 1 Հոկտ. — Չարք անոյս 4/ին Ռիվիչի պիտի երթայ Պալարիկի նաւախումբին ողջեր մարդուն համար :

Օսեսու 2 Հոկտ. — Չարք 27,000 հոգիներու զօրախումբի մը ներկայ եղաւ :

Ս. Բեքրայ. 3 Հոկտ. — Մոսկովի հարաւ-արեւելեան յարաւայանները անհամեմատ կեղծով կը քաղմապստանան :

Թօփո 3 Հոկտ. — Կը ծանուցուի թէ՛ անոյս 20/ին ծովակալ անկաններ խոզարկող ռուսական նաւ մը անոնցմէ մեկուն զարնուցով ընկղմեցաւ :

ՉԵԿՈՑ

Նախորդ թիւը տպագրելու առթիւ թերթին չորրորդ էջը ամբողջովին խանդարուած ըլլալով Ծալալթօրուան թիւը հրատարակել անկարելի եղաւ :

սերունդը ըլլալուն, դեռ ընտրելի պատան մը կրնայ համարուիլ, և շատ ազնիկ ըրաւ որ ձերունի Լարտիուան չահագործել գիտցաւ ու այսօր արգէն երկու միլիոնի հարստութեան մը տիրացած է, եթէ մենք յաջողինք ստիպել Պ. ալ Ծանթօլէրը հրապարակէն քաշուելու, այն ասին Գլարա մէկ քանի տարուան մէջ Պ. Լարտիուան ամբողջ հարստութեան տէրը կը գտնուի :

« Այս մեծափող մարդը օրին մէկը կ'ախտած է մը յանկարծ մահ կ'ըլլայ, որուն ատիթիները մենք կրնանք ընծայել Գլարա ճարպիկութիւնը ունեցաւ պէտէն հինբու աշխարհին մէջ չ'երևանալու : Նէ հեռիկն հեռի կարգադրեց իր գործը... : Նոյն իսկ հորաքրոջ մահուանէն ալ վերջ, եթէ ուզէ պիտի կրնայ զիս շատ նեղը գնել :

« Նէ միայն զիս կը սիրէ, և եթէ ես զինքը լքանեմ, Գլարա իր կեանքը վրայ կուտայ՝ զիս վտանգի մէջ գլորելու համար :

« Արդ, նէ շատ լաւ գիտէ որ ինձի համար նոր ուղի մը բացուած է, և կը զգայ նաև թէ՛ ևս Իզապէլին հետ ամուսնանալով իմ ծրարներուս գործադրութիւնը աւելի պիտի զիւրացնեմ, ուստի Իզապէլը մեռնելու որոշում առեաւ :

նր կրնայ հիւսել, որոնց ամենէն փոքրիկը կրնայ զիս և հորաքրոջս ալ ոչնչացնելու : Անոր հետ ալիւս պէտք չէ թողնակցիլ, բնաւ, բնաւ, եթէ այդ պարզ Մարտիալը Տանիէլին չ'դէր ա՛յն նամակը, ոչ ոք պիտի համարձակէր զինքը իր բերքը սպանիլը ամբաստանելու որովհետեւ իր ոճիւրը հաստատող ո՛ր և է ապացոյց կարելի չ'պիտի ըլլար գտնել իր ան Տանիէլ ուղղած նամակը, և եթէ Գլարա այդ նամակները իմ հորաքրոջս յանձնէ... Պր'... ր'... ր'... Բայց եթէ Գլարա սանկ սովորական աղջիկ մը ըլլար, այդ նամակները գրածով ձեռքէն կ'անէր, մասնաւոր թէ շատ սուղ գին մը կուտայի, բայց այնպէս չէ, զիս կը սիրէ, շատ փառասեր է, և կ'ուզէ Տիկին ալ Պուրկիլիէս կոչուիլ, բայց ա՛յն ասին միայն իր փափաքը յայտնապէս պիտի ծանուցանէ ինձի, երբ Տիկին Գարթթէ հանդերձալ աշխարհը իր ամուսնոյն քով երթայ :

« Թշուառականը, ի՛նչպիսի ստանկո՞մ մը կաշկանգած եմ իմ ոտքերս... ստոյղ է որ, մէկ քանի տարուան համար Գլարա՛ հակառակ ստորին ծնողներու

ՄԻՆԿԸՐ

ՀՆՈՂԱՆՈՒՐ ԵՒ ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ Ժ. ՆԱՅՏԻՆԿԵՐ

Պատվաբեր փողոց . Խաղնէտարի սեփականութիւն , Պրիսթօլ Օթէլին ճիշտ դիմաց Գաֆէ Տը Լա Պուրսի կից

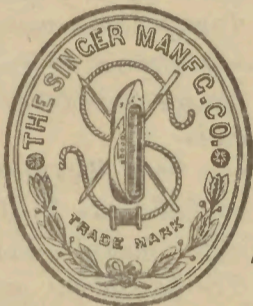
Հին եւ ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀՆԵՐՈՒ ՔԱՂԱՔՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ 6500 ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ ՈՒՆԻ աշխարհի ամենէն յաւազոյն կարի մեքենաները Սինկլիներն են եւ ասոնցմէ մինչեւ ցարդ 17,000,000 ծախուած է :

430 հ աւելի վիսյակակ եւ մեքայիներով վարձատրուած, Երաշխատեալ մեքենաներ.

ԱՄԵՆԷՆ ՄԵՆՎ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՅԱՆԱԿ

Փարիզի 1900 ի Տիեզերական արուեստանախիսին մէջ ստացած է :
ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԲՐՈՒՄԻՈՅ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԱՆԳՂՈՅ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ
ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԱՐԿՈՒՆԻՔԻՆ ԵՒ ԹԱԳԱՌՈՐԱԿԱՆ ԱՐԿՈՒՆԵՍՑ
ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ Ն. Ք. ԱՅԻՎԱԿՅԱՆ ՏՆԱ

Կեղծերէն զգուշանալ , ուշադրութիւն դարձնել իւրաքանչիւր մեքենայ վրայ Սինկլի յաճիրանչիս

ԻՆ ԶԱՓԱՒՈՐ

Ձրի դասեր եւ նորոգութիւններ, Սինկլի մեքենայ յից համար , յաճախորդաց տուններուն մէջ :

Վճարմանը զիւրութիւն

Փոխանակութիւն հիներու եւ նորոգութիւն ամեն կարգի Մեքենայից

ՀԱՍՑԵՆԵՐ

ՎԱՅՆԻ ՄՈՐՁԵԱՆ. — Կը պատ. բառտէ ոսկիէ եւ արծաթէ զարդանկար—միմեյի եւ դրուագեալ գաւազաններ: Ապտինի գարագոլին զիմաց, Սփինքս դեղարանին կից . և մանածիւղ ունի ի յարա Մա. համ. մէտ Ալի, Աթֆէթ—էլ—էնապա թիւ 1

ՏԵՂԱՓՈՒՆՈՒԹԻՒՆ — Արշալոյսօր Տպարանը եւ իմքորատունը տարւոյս Մայիս 1էն սկսեալ իր նախկին տեղը փոխադրուած է . այսինքն Մանուէր Բաւա Սալիմ. Մուսարէմ պէյի զեղարանին քով. հետեւաբար ո՛ր եւ է յանձնարարութեան համար ըստ առաջնուսն պէտք է հոն դիմել:

« Ո՛վ պիտի կարենար հաւատալ թէ՛ այս բարեմամբոյ, շնորհալի եւ սիրուն կիներ այս աստիճան անպոթէ Եւ Սպանիոյ՝ Իզապէլը, քանի մը կաթիլ թոյն առաջով անոր: »

« Գլարոս այս նիւթին վրայ ա՛յն պիտի անտարբերութեամբ մը կը խօսի, ինչպէս սուլթաններու պալատին մէջ սպասաւորող խաբէրի մը պիտի խօսէր այն վաս առնին վրայ, զոր սուլթանները կը գործածեն իրենց անհանոյ երեցած մէկուն կեանքը բառնալու համար... Գլարոս նոյն իսկ սգրիքնին (*) պարունակող շիշ մը տուաւ ինծի. զոր ինչպէս կ'երեւայ, հայթայթած է առանց ոչ ոքի գիտցնելու անոր հետքերը... եւ զոր առաջին ատիւ պիտի գործածէի իմ գրեզիմ զրկելու ա՛յն վերնագրատաներուն մէջ, ուր անոր տարաբաղդ ամուսնոյն հոգին կը շրջագայի: »

« Սպանիոյ՝ Իզապէլը, ա՛յն ատեն իմ ստանալիք ժառանգութեանս ո՛ր եւ է վտանգ չ'պիտի սպառնար: Նոյն իսկ շատ հաւանական էր որ հորաքրոջ արդէն քայքայեալ առողջութիւնը չ'պիտի կարենար սոկալ նոր վշտի մը, եւ ընդհուպ

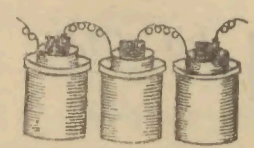
(*) Strychnine (ստրիխնին) բուսական թունաւոր ալքալի մը:

ՀՐԱՆՏ ՓՈՓՈՋԵԱՆ. — Ամերիկեան մեքենագէտ .
Ամէն կարգի մեքենաներ կը նորոգէ . կը լարէ եւ գործածելի վիճակի մէջ կը դնէ :
Բէթրօլի վաւարաններուն աւրուած մասերը կը շտկէ եւ անոնց գործածութիւնը կը զիւրացնէ :
Կարի մեքենաներու վաւարած մասերը շինելով նորի կը վերածէ :
Գործատեղին է Պազար Մուրուր թիւ 42:

ՀԱՇՈՒՍԿԱԼ. — Երիտասարդ մը որ հայերէն հաշուաւորութեան եւ թղթակցութեան համար մեծ փորձառութիւն ունի եւ մէկ երկու ուրիշ լեզուներու ալ ծանօթ է, կը փոխադրւի այցելու հաշուաւորի պաշտօն ստանձնելու զիմեջ թիւ 11 միջադրատունը:

պիտի ըլլայի... կամ՝ հարուստ պիտի ըլլայի: Երբ որովհետեւ այս ոճիւրը իմ եւ Գլարոսի մէջ այնպիսի զարգելի կապ մը պիտի ըլլար, որ իմ կեանքս իրենին հետ բոլորովին բեւեռուած պիտի մնար: Ահա Գլարոսի ամբողջ մտածումը... եւ նէ ինծի կ'ըստանայ եւ կ'ուզէ որ այդ բանը փութացնեմ... առիթը շատ գեղեցիկ է... կ'ըսէ ամէն ոք զիր բութեամբ պիտի հաւատայ թէ Իզապէլ անձնապապան կզած է... իր արդի յուսահատ վիճակը ամէն բան կը բացատրէ... Այո՛, բայց եթէ արգարութիւնը այդչափ զիւրահաւան չ'ըլլայ ու անձնապապանութեան չը վերագրելով Իզապէլի մահը՝ նոր ոճիւրի մը արդիւնք նկատէ զա՛յն... սակայն եթէ ես չուզեմ որ Իզապէլ մեռնի, այն ատեն պետք է իմ սպառնալիքս սպառնալու ցող այս մշտակալ վտանգը մէջտեղէն վերցնել... եթէ այս թոյնը փոխանակ Իզապէլին խմցնելու, Գլարոսին տամ: »

Տիտիկ այս բաներուն վրայ դարհուրանքով կը մտածէր: Միւս կողմէ պարարեամբ մը իրաւացի կը գտնէր եւ զածները, եզրակացնելով թէ՛ վաճառական մը զանազան գործոց մէջ յաջողութիւն ձեռք բերելու համար իր բոլոր ճիւղը կը թափէ: Տիտիկ հանդէպ բոլոր մարդկութեան՝ խորին արհամարհանք մը

ԽԱՉԻԿ Ս. ԷՏԻՐՆԷԼԵԱՆ. — Ամէն տեսակ մետաղեայ կորստիք կը նորոգէ . կը մաքրէ, կ'ոսկեզօծէ եւ կ'արծաթեզօծէ խիստ տոկուն եւ անհաւատալի արժան գնով :
Խան-Խալիլ Մա'ախա փողոց: 490

6. ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ ԽՄԱՎԳՐԱՏՈՒՆԸ. — Մախու գիրքեր . Հաւաքածոյ չորս տարուան Արշալոյսներու , գին 240 զրշ . ոչլ . մաւերգ . Հայրենեաց (քղրակազմ) 10 զրշ . Ազգային Մահաւնադրութիւն , 12 : Սատուն եւ Ձէյթուն , 10 : Գող Մժտո , 8 : Զուարճալի անեքտոթներ , 5 : Հիւժախտի դարմանան ամենայնոյ միջոցը , 3 : Ճամբորդութիւն ի Զուրիցերիա , 3 : Եզրկտոսի գունաւոր քարտէսը , շեղջեալ գիներով :

ԺՈՂՈՎՈՒՂ ԿԻՍՄՍԵԱՅ ՀԱՆԴԷՍ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ	
Եզրկտոս՝ տարեկան Ղ . Ո .	25
Վեցամսեայ »	14
Արտասանման տարեկան Ֆր .	7,5
Վեցամսեայ »	4,5
Հասցէ	A. Balyan
Egypte	Le Caire

ՎԻՊԱԹԵՐԹ ՀԱՆԴԷՍ ՎԻՊԱՍՆԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ Պուլկարի տարեկան 5 Ֆր . Արտասանման տարեկան 6 Ֆր . Ամբիկա 1 առլ . 20 սէնթ . Ռուսիա՝ 2 ռուպ . 30 կոպէկ .
ՕՆԻԿ ԲԱՐՍԵՂԵԱՆ Հասցէ՝ REVUE VIBATERT, Imprimerie Orientale, VARNA Bulgarie

կը տածէր. նա դրամէն ու անոր միջոցաւ ձեռք բերուած հաճոյքներէն զատ ուրիշ բան սիրելու անտառակ էր: Դէպի իր մօրաքոյրը անգամ, որուն կը պարտէ իր գոյութիւնը, ամենաթեթեւ համակրանք մը չէր զգար: Գլարոս օր մը ըսած էր անոր « գու՛ն սրտի տեղ գայլախաղ մը ունիս. » այս խօսքը կը ժողտեցնէր զինքը:

Երեկոյ մը Տիկին Բարթիլէ Տիտիկ եւ Իզապէլ Շէսնէյի մեծ սրահին մէջ կը գտնուէին, իրարմէ բաժնուելու վայրկեանին սպասելով: Տիտիկ ինչպէս ամէն երեկոյ լայն օրն ալ կը պատմէր թէ՛ արգարութեան պայտառ գնացած էր եւ թէ՛ նոր լուր չ'կար Մարտիլ Տէրօշի մասին:

— Բարեկա՛մ, ըսաւ այն ատեն իր մօրաքոյրը. պիտի խնդրէի որ վաղը անգամ մը Տիկին Լարաինուաի այցելէիք. յանուն իմ եւ Իզապէլի շնորհակալութիւն յայտնելու այն ամենախորուն նամակներուն համար, զորս ինք եւ Ատրիէն մեզի ուղղած էին: Տիկին Լարաինուան անոնցմով մեր քով գալով քանի մը օր մնալու պատիւը կ'ընէ մեզի: Ըսէք իրեն թէ տակաւին ուշ պիտի կըրնանք ընդունել զիրենք, որովհետեւ այս պահուս մենք մինակ մնալ կ'ուզենք:

ՏՕՐԹԵՐ Օ • ԿԻՒՍԵԶ ՄՈՒՍԻՔԻ ԱՆՏԵՂՎԻ ԴԻՄՅՈՐ

ՏՐ . Օ . Կիւլմեզ ժամանակէ մը ի վեր Գահիրէ հաստատուած է . եւ նորազոյն գրութեամբ կը զարմանէ ամեն տեսակ հիւանդութիւններ :

Իր մասնագիտութիւնն է բաց ի զանազան ակտերու բուժումն , ականջի , քիթի եւ կողորդի հիւանդութեանց գործմանուը . ինչպէս նաեւ ի մասնաւոր ի մանկանց հիւանդութիւնները :

Առաւօտեան ժամը 9—11 եւ երեկոյան 3—5 հիւանդ կընդունի իր բընակարանին մէջ ի Մուսքի Անտեղի զամաց :

Վկայեալ աղքատները ձրի կը զարմանէ : 455

Մ . Ս . ԹԵՎԵՔԵԼԵԱՆ

Վաճառատուն ի Եւրա ՄոնիամմէՏ Ալի , Մոսյէաի կից . թիւ 106

Կը վաճառէ նորաձեւութեանց համաճանող զանազանութիւններ . ֆիլիսիքոս ֆանելաներ , գուլպաներ , կօշիկներ , փողկապներ , օձիքներ եւ ֆօ-գուներ տուպէ գաթիկներ , մասանիներ , օղեր , բորթ-մէններ , ամէն տեսակ անուշատուութիւններ , աղնիւ տեսակէ 0-տը-գօլօններ՝ չափաւոր գներով :

Գրական աւարկաներ իրենց բոլոր տեսակներով : Ազգային սանձանագրութեան տարիներ եւ ճաւերգք Հայրենեաց՝ գրքերէն :

Կազմի վաւարաններ տոկուն եւ համեմատաբար արժան գներով :

Ճիւղ մը ունի Եզրկտոսի ընտիր սիկարէթներու ձեռքով շինուած , որոնք շատերէն գնահատուած են արդէն :

Սիկարէթներու վրայ ապարանքներ կ'ընդունի յանձնարարողներու ճաշակին համաճայն պատրաստելով, գոհացնելու պայմանաւ :

275

ԱԻՆՏԻՍ ԳՐԱԿԻՒԼԵԱՆ. — Չափի վրայ զիւրաներ կը պտտատէ: Իր աշխատանոցը կը գտնուի Մանուէր Բաւա Սալիմ, թրամվէյի զծին վրայ :

Հազիւ թէ Տիկին Բարթիլէ իր խօսքը աւարտած էր, եւ անա վաղակործին գրան զանպակը հնչեց:

— Անտարակոյս մէկ քանի տաղտուկ պատճառողներ ըլլալու են. Տիտիկ՛, կաղաչե՛մ, ընդ առաջ գնա՛... :

Տիտիկ տօքի ելլելով դէպի գաւիթը ուղղուեցաւ. բայց հազիւ թէ հոն հասաւ յանկարծակի գուոը բացուեցաւ եւ մարդ մը ներս կը մտնէր, մէկդի հերկով իր անցքը խախտելու ուզող ծառան: Տիտիկ մեքենաբար առաջ անցնելով ճանչցաւ Տանիէլ աը Շանթովըրը:

— Սիրելի՛ Պ, աը Պուրկիլիօ. ներքե՛ք ինծի, ըսաւ բարեկեղծ զայն, որովհետեւ Տիկին Բարթիլէի գուռը բռնապատեցի եւ քիչ մը ձեր ծառան հըրմըղտիցի, սակայն անհրաժեշտօրէն ընդունուելու պէտքը ունէի... :

Տիտիկ շուտով ինքզինքը ժողվելով ու անհղուել ցուցնելով Տանիէլին, ըսաւ. — Եթէ կ'ուզէք իմ սենեակս ելէ՛ք:

Թարգ . Ե . ԹՈՐՈՍԵԱՆ (Շարմակալի) (Վրոյ)